

Från Tidningens medarbetare i Sverige För Svenska Canada Tidningen.

SKANDINAVIEN OCH KRIGET.

Av Waldemar Langlet.

I världshandlarnas ordning möter oss somoftast en bliser och bitter ironi. När England, folkfrihetens vägar, ställer sig i världskriget på tårdsmedets sida, har man svårt att...

Ännu femtio år. Det band mellan två av folken, som de slitit och knagit på, så att blodet på bägge sidorna varit...

Men man behöver inte plocka fram gamla namn för att finna exempel på hur världshistorien leker med människorna. Det finnes mer än tillräckligt med märkliga fakta.

Låt oss t. ex. antaga att boerkriget 1899-1901 ännu i dag icke hade ägt rum. Storbritannien har, som bekant, tagit tyskarnas inbrott i Belgien till försvärning för sin krigsförklaring.

Om utnämnen mellan Sverige och Norge hade hållit i hop i fjärrt 1900 år - sekulnämnet skulle ju ha firats den 4 november 1914 - skulle den då alls ha brutit?

Esau sålde sin förstfödsrätt för en grynvälling. Vi må vara glada att vi få ens det. Här har man i Norden trots att bara vi suttu slita medan de andra slås, så skulle vi kunna räkna på stora förtjänster.

Vi ha haft ätt sedan Bismarck. Det är nu två och ett halvt sekel sedan. Af alla de olyckor, som drabbat Sverige och Norden synes mig åtminstone ingen större än den, som lade KARL GUSTAF i en för tidig graf.

Ödet var oss den engelen ömlid. Lijuset slökade, när dess låga löfde oss mest. Ännu en gång räckte dock ödesgudinnan oss handen. En man af framstående namn, Bernadotte, kunde ha gjort åtminstone två af våra folk till ett. Det norske, det svenska, hade några generationer tidigare påtvungits danskt språk, dansk kultur.

Om Malmömötet hade inberättat ett beslut, grundadt på faktisk intressegemenskap och ömsesidiga offer för det helas väl, då kunde det blifva till något värde än inträdet på historiens oförgångliga kopparkärl. Ty vi måste man säga sig att det efter

Från nykterhetsfältet.

SKALL ENGLAND FÅ RUSDRYCKS-FORBUD?

Av Helmer Johnson.

Äro i strid med Tyskland, Österrike och rusdrycker, och så långt jag kan se, så är det sistnämnda den farligaste af dessa tre dödsbringande fiender. Om vi tänker på att krossa den tyska militarismen, måste vi först i första rusdrycksförbud.

Öfvanstående tillkännagivande gjordes härom dagen af en af Englands mest framstående statsmän, inrikesministern David Lloyd-George. Som hufvudsak för rusdrycksförbudet anfördes af England f. n. behöfver varje nerv af statens samhället och den enskilde individens förhållande till det endast var en tidsfråga, närmast ett förslag om rusdrycksförbud skulle föreläggas regeringen.

Tillkännagivandet har öfver allt i England mottagits med stor hänförelse. Massor af sympatitalanden äro allaredan inkomna. Nykterhetsvännerna öfver hela världen jublar, närsom sådana nyheter offentliggjöras. En del prisar de män som står bakom sådana reformförslag, och en del säger ingenting, utan tar sig en funderare. En sådan är jag. Låt mig, för att tydliggöra min tanke, citera ett uttalande af C. V. Dahmer, hämtadt ur "Skandinaviska Goodtemplaren", som följer: "Dessa sjuval som andra europeiska härskare och fältherrar på sina dagar högeligen för sin stora nykterhetsvänlighet. Sakrat är nog dock att tänka på saken innan man låter löfångerna svalla. Skälén för sådana herrars handlingar borde väl framst vara bestämmande för våra känslo genotemot dem. Är det manne af människokärlek som ryssarnas en-

lades ständer. Härmed afslutar statsförfattningen under medeltiden. Sverige under den nya tiden. På Gustaf I hade utdrifvit de utländska fogdarna ur riket och återställt säkerheten, sammankallade han en riksdag i Västerås 1527. Denna riksdags beslut kallades Västerås rika och Västerås ordnans. Enligt den förre skolas kyrkans öfverhöfda gods öfverlämnas af kronan att förvaltas. Enligt den senare skulle prästerna icke längre lyda under påfven utan under konungen, hvilken så lunda blif svenska kyrkans öfverhufvud.

Ar 1634 blef Sverige inledadt i län, och för hvarje län ställdes en landshöfding. Hufvudstaden högsta styresman fick namnet öfverståthållare. Svenska riksbanken upprättades år 1668 och Lunds universitet grundlades samma år. På en riksdag 1682 förklarade ständerna konung Karl XI "efter en envalds allom bjödande, Sverige konung, som har maktt att efter sitt behag styra riket". Denna maktt behöll äfven Karl XII. Efter hans död måste riket afskaffa envaldet och upprätta en ny riksdagsordning år 1720. Enligt denna ordning blef makten lagd i händerna på riksdagen. Konungen och ministerna hade endast att verkställa riksdagens beslut. Den gamla friheten ansågs nu vara införd och frihetstiden kommen. Denna frihetstid varade dock icke längre än till 1772. Då en ny regeringsform uppkom, som varade till 1789 då försök gjordes att göra konungen envaldig. Detta försök till Gustaf III's afstättning den 13 mars 1792. Då en ny regeringsform återigen antogs. Detta skedde på en riksdag i Örebro och anses som den viktigaste i Sveriges historia. Den bestämde om de fyra grundlagarna: regeringsformen, riksdagsordningen, samt tryckfrihetsförordningen. Enligt denna nya statsklock skall kronan ärfvas af konungens förstfödde son, men icke dotter. Konungen äger allena styra riket och är fri från allt ansvar för sina gärningar. Han måste dock i alla ärenden höra staterderna. Konungens påbud äga icke gällande kraft utan att vara underskrifna af ett stateråd eller minister. Stateråden tillstånds af konungen, men kunna ställas ansvariga inför riksdagen. Alla rikets ärenden med utlänns så som krig och fred afgör konungen ensam. Lagarnas stiftande tillkommer konungen och riksdagen gemensamt. Riksdagen ensam tillkommer att bestämma huru stora skatter folket skall betala till kronan och huru de skola användas.

Riksdagsförordningen ombildades år 1866 så att de fyra ständer bortskaffades. Riksdagen delades i två kamrar och samlas nu hvarje år i ett stället för hvar tredje år förut. Rörande den allmänna rösträtten, så har den hållits tillbaka af det förmögare folket, först på de allra sista åren har den utjämnat något. Öfverskilda vi nu denna källa af förändringar i det svenska statsklocket, så finna vi att prästerna, adeln och konungen, hafva täflet om makten och att allmoget haft litet att säga. Man kallar Sveriges statsförfattning inskrinkt monarki, men den blir och kallas inskrinkt demokrati, folkvalde.

Studier i sociala reformer. För Svenska Canada-Tidningen af Gust. Carlsson. LIBERALISMEN i politiken, fria statsförfattningar och deras uppkomst. Vi hafva i de föregående skrifterna vidrört något litet de allmänna förhållandena, som varit och delvis ännu äro rådande i Europa och som framkallat behöfvet af politiska och sociala reformer. Vi upptaga nu till betraktande liberalismen. Ordet är härledt från latiniska ordet liber, som betyder fri. I alla förhållanden är det liberala, som betyder frihet, och föga vi vidare ända till liberalismen, som betyder tillförlitlighet för fria statsförfattningar. Denna tillförlitlighet eller tendens skola vi nu i en följd uppsatser söka beskriva: först från politisk synpunkt för att se huru den alltmäst sättnat, alltså folkstyrelse eller demokrati som det heter. I denna uppsats meddelas vi Sveriges statsutveckling ur historisk synpunkt och i nästa skola vi tala om Englands, sedan om Canadas och vidare om Tysklands och Rysslands etc. Sveriges forntid. Vid slutet af denna period i Sveriges historia styrdes landet af en enda konung. Hans kall var att "lånad råde, rike styra, lag styra och frid hålla". Han hade under sig befälningssmän, som kallades Jarlar. Men i alla viktiga saker var konungen beroende af folket, som kallades tinget. Det var så att efterträddes fader på tronen, men han skulle och hyllas af folket, därför måste han göra Eriksgata eller fara "all-riks-väg" för att mottaga hyllning på tingen. Vid denna tid bestod folket af två klasser: Jordägare och slafvar. Landet var deladt i små delar, som kallades härad; flera härad bildade ett landskap. De män som styrde dessa härad eller landskap kallades lagmän och häradshöfdingar. Sverige under medeltiden. Kristendomen infördes i Sverige år 800 af Engström, sand af svenska konungen Ladvig den fromme. Därigenom kom landet under påfvens valde. Han skickade ett sändebud till Sverige och lät utlysa ett möte i Linköping och där beslöt att Sverige till alla andra länder skulle betala skatt till påfven. Denna skatt kallades Peterspenning. Omkring år 1200 fick Sverige en egen ärkebiskop, som tog sin bostad i Uppsala. Prästerna flngo till underhåll en tredjedel af jordens afkastning; alla gods och gårdar hörde till prästerna och kyrkan skulle vara frälsta från skatt till konungen. Häraf uppkom det andliga frälset, som sedan lag stadgades. På ett kyrkomöte i Skeninge 1240 bestämdes att prästerna skulle lefva ofriga. Härigenom blefve det ärskrift ständ; det andliga ständet eller prästerskapet. Under Birger Jarls tid - han dog 1266 - stiftades de historiskt betydande lagarna: hemfrids, kyrkofrids, straffsfrids och kvinnofrids-lagarna. Straff stadgades för den, som ofredade hem, kyrka och ting eller tog sig burtu med våld, som ofta hände upp till denna tid. År 1298 uppkom den så kallade rustjantjänsten - krigstjänst till häst. En person som upptog en sådan befriad från skatt och kallades frälseman och hans gods frälse gods. Han fick ha gyllene sporrar och kallas riddare. Häraf uppkomsten af frälseståndet, som blef skildt från den skattskyldige allmoget. Sveriges allmänna landlag stiftades år 1350 af konung Magnus. Sveriges första riksmöte då köpmän och allmoget kom tillsammans med präster och riddare hölls i Arboga 1435. Häraf uppkomsten af riksdagen af fyra ständ, som sedan kan

Evans Gold Cure. 22 Vaughn Street, bota för allitid dryckesvana på tjuguttu dagar utan någon bortovaro från sysselsättning efter första veckan. Fullkomligt privat. 29 år i Winnipeg. Upplysning sändes i försegladt stätt kuvert. Dr. D. R. Williams, examinerande läkare, J. W. Williams, manager, Tel. Sher. 14.

ECZEMA SPECIFIC. bota absolut Ekzema, Salt Rheum, Barber Itch, Black Head, Pinsar, gamla sår, skaf, klåda, Itching Pilec och många andra hudsjukdomar. Sänd per post \$1.50 Skrift och skilars eller sjukdom. Har budstrala goda råd.

S. ALMKLOV, apotekare, Bx R. Cooperstown, N. Dak.

Abingdon Hotel. 7-9-11 Abingdon Square, New York, N. Y. Ledande hotell för skandinaviska resandens med alla modernaste förbättringar för andra och tredje klassens passagerare. Rekommenderat af de främsta ångbåtslinjerna. Passagerare mötas på järnvägsstationen vid deras ankomst till New York.

CARBON PAPPER för Skrifmaskin - Blyerts - Stålpenna. Skrifmaskin för alla slags skrifmaskiner. G. R. BRADLEY & CO., 304 Canada Bldg., Tel. G. 2899, WINNIPEG, MAN.

FRITT. Alla kristna borde läsa dessa pamfletter: "Hvar äro de döda?" "Hvilket är det sanna evangeliet?" "Guds kristna." "Seger öfver grafven." Förklarade enligt Skriften och sända fritt på begäran. Eller vi vilja sända de fyra pamfletterna här öfvan och en speciell broschyr "Hvad säger Skriften om Helvetet?" (78 sidor) med postporto för 10c.

BIBLE STUDY CLUB, 59 Alloway Ave., Winnipeg.

Occidental Hotel. D. & N. RIPSTEIN & CO. Förstklassiga rum och finaste matsalverner. Hör. af Main St. & Logan Ave. TELEFON 1688.

COAL. J.G. HARGRAVE & CO. Ltd. WHOLESALE & RETAIL. 334 MAIN ST. WINNIPEG.

BRANDFÖRSÄKRING OLYCKSFÖRSÄKRING. Vi upptaga brand-, olycks- och alla slags försäkringar i det starkaste bolag. Telefon Main 3813. McKee, Carlyle & Garland Union Trust building.

UNGA MÄN. som ha lust till att lära känna sig själva, skulle skriva eller ett exemplar af N. Rosenberg Co's berömda bok "LIVETS HEMLIGHETER". Boken omfattar livets hemligheter, riketskapet, många slags sjukdomar, hemliga syndor, deras följder, förebyggande och hur man kan lösa sig själv i hvar som helst, och om öfvergodt intressant. Sändes fritt i försegladt omslag till en hvar som ett postkort eller i brett omslag an adress till den välsökta läkarens N. ROSENBERG CO., 180 N. DEARBORN ST., CHICAGO, ILL., U.S.A.

D. GEORGE. Diskar, skåp, stolar och alla slags kotters och hemmöbler repareras. Färdig ringa i mellanväggar i kottor eller hem utöfas. - Möbler packas för skeppning. Tel. Sher. 2733. Möbler repareras, sättas rotting i och upp stoppas. Franskt polering och "hardwood finishing". 569 Sherbrooke St. Winnipeg.

G. NOBLE, LÄSMEDE. Öfverseer. Specialist på Yale-läs. Kassakombinationer. Rakhyttar alipias. Tel. Garry 2040, 237 Notre Dame ave. Upplysningar från Sverige af olika slag: om personers adresser, arfvergångshemligheter, egendomsköp, penningplaceringar m. m. lämnas skyndsamt om till länderna en dollar till Enkilda Kanellbyrå, Stockholm, Sverige. Föreståndare för den svensk-amerikanska sändningen red. A. O. Andersson. Adressen är endast Stockholm, Sweden. Bankkärhet.

MEDDELANDE. Härmmeddelas, att kursen på panningförsändelser till Sverige, Norge och Danmark gått ned till Kr. 3.80 per dollar för belopp öfver \$50.00 och kr. 3.75 för mindre belopp. P. M. Dahl Steamship Agency 325 Logan Ave., Winnipeg.